

Marian Biskup

"Księga Jadwiżańska", Wrocław 1995 : [recenzja]

Wrocławski Przegląd Teologiczny 4/1, 147-148

1996

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Trzecią część *Siejby słowa* stanowią konferencje wygłoszone podczas sobotnich spotkań rektora z całą wspólnotą seminaryjną. Poruszają one takie tematy, jak: główne kierunki formacji duchowej w seminarium, przykazania Boże i kościelne w życiu alumna, rady ewangeliczne jako wezwanie skierowane do kapłanów oraz grzechy główne, które stanowią szczególne zagrożenie w kształtowaniu życia duchowego. Konferencje te zawierają ogromne bogactwo treści, do których winni wciąż na nowo powracać zarówno alumni, jak i kapłani, by obficie czerpać z zawartych tam myśli w swojej duchowej formacji.

Omawiany zbiór homilii i konferencji, jak podkreśla we słowie wstępnym sam autor, został ogłoszony drukiem między innymi po to, by „przypominał ich pierwszym Słuchaczom ów trudny i mozolny, ale zarazem – jakże uroczy czas formacji seminaryjnej i aby lektura tych myśli utrwalał na papierze, pozwoliła im zachować w żywej i miłej pamięci ten szczególny Dom i ten niepowtarzalny klimat, przez który prowadził ich Pan do Swego ołtarza”. Wyrażamy wdzięczność ks. rektorowi Ignacemu Decowi za tę ogromnie cenną dla nas publikację, stanowiącą niezwykle świadectwo zatroskania o właściwą formację duchową alumnów i kapłanów, jak też trwającej kilkanaście lat oddanej służby we wrocławskim „domu ziarna”. Odczuwam tym bardziej potrzebę wypowiedzenia tej wdzięczności, gdyż sam należałem do tych *pierwszych Słuchaczy* homilii i konferencji Księdza Rektora, najpierw jako alumn, a następnie po kilkuletniej przerwie jako współpracownik w *towarzystwie młodym, powołanym w ich drodze do kapłaństwa*.

ks. Adam Bałabuch

Księga Jadwiżańska. Międzynarodowe Sympozjum naukowe „Święta Jadwiga w dziejach i kulturze Śląska” Wrocław – Trzebnica 21-23 września 1993 roku, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1995, ss. 495.

W dniach 21-23 września 1993 r. odbyło się wielkie Międzynarodowe Sympozjum Naukowe we Wrocławiu i Trzebnicy z okazji 750-lecia śmierci św. Jadwigi, matki Piastów śląskich, patronki Śląska i Królestwa Polskiego, chrześcijańskich małżeństw i rodzin, dzieł miłosierdzia, budujących się świątyń i twórczej współpracy polsko-niemieckiej. Temat Sympozjum brzmiał: „Święta Jadwiga w dziejach i kulturze Śląska”. Ta międzynarodowa impreza naukowa doszła do skutku dzięki współpracy Papieskiego Fakultetu Teologicznego we Wrocławiu, Uniwersytetu Wrocławskiego i Sanktuarium św. Jadwigi w Trzebnicy. Ks. Henryk kard. Gulbinowicz sprawował honorowy protektorat nad sesją, podczas której wygłoszono 24 referaty. Ponad stu uczestników spotkania reprezentowało liczne środowiska uniwersyteckie oraz niemieckie placówki naukowe.

Owoce pamiętnego spotkania naukowego jest wspaniale wydana nakładem wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego *Księga Jadwiżańska*. Na czele komitetu

redakcyjnego „Księgi” jako przewodniczący stanął ks. prof. dr hab. J. Swastek, prorektor Papieskiego Fakultetu Teologicznego we Wrocławiu. Na treść publikacji składa się 30 rozpraw, artykułów i komunikatów naukowych, dotyczących postaci Patronki Dolnego Śląska, jej duchowości, działalności charytatywnej, którą prowadziła, i jej rodziny. Wśród autorów znaleźli się polscy i niemieccy historycy Kościoła, historycy sztuki sakralnej, teologowie i antropologowie.

Na początku „Księgi”, do której słowo wstępne napisał Arcybiskup Metropolita wrocławski, ukazano epokę, w której żyła i działała córka Bertolda VI ze znakomitego rodu panów na Andechs w Bawarii i żona Henryka Brodatego, księcia Śląska i Krakowa. Kolejne artykuły zamieszczone w prezentowanej *Księdze Jadwiżańskiej* dotyczą postawy religijnej, działalności charytatywnej, środowiska rodzinnego związanego z postacią matki Henryka Pobożnego, który zginął w bitwie pod Legnicą, osłaniając Europę chrześcijańską przed najazdem Mongołów. Kilka oryginalnych opracowań poświęcono analizie źródłoznawczo-historycznej i artystycznej najstarszych żywotów św. Jadwigi, tekstów ksiąg liturgicznych i dokumentów, powstałych głównie w średniowiecznym skrytorium cysterek trzebnickich.

Odrębny blok tematyczny omawianej „Księgi” dotyczy postaci świętej Jadwigi w literaturze zarówno niemieckiej, jak i polskiej. Na uwagę zasługują rozprawy historyków sztuki, uwzględniające śląskie zabytki malarstwa i architektury oraz udział św. Jadwigi i Jej męża Henryka Brodatego w fundacjach artystycznych na ziemi śląskiej. Między innymi dzięki parze książęcej Śląsk pozostał na wieki integralną częścią europejskiej kultury artystycznej, wnosząc do skarbca własne, indywidualne wartości, określane mianem „śląskiej szkoły artystycznej”.

Bardzo interesujące i odkrywcze wyniki przyniosła antropologiczna analiza szczątków kostnych relikwiarzy św. Jadwigi, która pozwoliła na rekonstrukcję Jej twarzy. Odkrycia te były dziełem antropologów wrocławskich. Osobna grupa artykułów została poświęcona różnym formom i funkcjom kultu Patronki Śląska od XIII stulecia do naszych czasów.

Wszystkie wygłoszone i ogłoszone drukiem referaty – zdaniem prof. E. Potkowskiego z Warszawy – odznaczały się wysokimi walorami naukowo-poznawczymi, stanowiąc przykład konstruktywnej współpracy polsko-niemieckiej w dziedzinie naukowej. Ukazały one fakty potwierdzające obecność św. Jadwigi w dziejach i kulturze Śląska, a Jej kult po zakończeniu II wojny światowej stał się ważnym czynnikiem w procesie integracji ludności polskiej na terenie Dolnego Śląska.

Jak już wspomniano, patronat nad Sympozjum objął ks. kard. Henryk Gulbinowicz. Metropolita Wrocławski podjął też inicjatywę opublikowania *Księgi Jadwiżańskiej*. Książka otrzymała niedawno nagrodę w dziedzinie literatury naukowej. Serdeczne zatem gratulacje.

ks. Marian Biskup